

Způsob financování škol

1. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu
2. Prostředky, které poskytují zřizovatelé škol a školských zařízení
3. Další finanční zdroje

1. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu

- jsou určeny na platy, učebnice a učební pomůcky, vzdělávání učitelů a úhradu nemocenské.

Platy pedagogických pracovníků jsou hrazeny prostřednictvím tzv. PHmax, včetně všech dalších nárokových i nenárokových složek. PHmax představuje maximální týdenní počet hodin vyučování v rozsahu podle rámcového vzdělávacího programu, který je financován ze státního rozpočtu. MŠMT vydalo pro stanovení PHmax **metodiku**. K tomu náleží také prostředky na ředitelství, které se určují počtem tříd, budov a zástupců.

Nepedagogičtí pracovníci a provoz školní jídelny jsou hrazeny normativem.

Zvláštní kapitolou jsou **ostatní neinvestiční výdaje známé pod zkratkou ONIV**. Z nich jsou hrazeny výdaje na učební pomůcky, školní potřeby, učebnice, profesní rozvoj učitelů a aktivity zaměřené na zvyšování kvality vzdělávání nebo náhrada za dočasnou pracovní neschopnost. Jsou také dány **normativně**.

Zřizovatel by se proto měl zajímat o to, jak ředitel přidělené ONIV využívá a zda nepotřebuje pro další rozvoj školy tuto část rozpočtu posílit. Může se jednat například o investice do moderních technologií, vnitřní i vnější posílení konektivity, soustavnější vzdělávání učitelů nebo investice do oblastí, které si škola vytkla jako rozvojové cíle. Škola může chtít například více zapojit **badatelské učení a učení venku** a zřizovatel může přispět na proškolení učitelů nebo nákup pomůcek.

2. Prostředky, které poskytují zřizovatelé škol a školských zařízení

- Obce získávají prostředky na provoz škol prostřednictvím rozpočtového určení daní (tzv. RUD). Výše finančních prostředků je stanovena na základě počtu dětí a žáků navštěvujících mateřské a základní školy zřizované obcí.
- Využití těchto prostředků je plně v autonomii obce, což opravňuje rozhodnout o způsob jejich rozdělení podle vlastního uvážení. Vždy by však měly být využity ve prospěch školy, a využijete-li je jinak, měli byste toto rozhodnutí být schopni politicky obhájit před voliči. Příkladem může být předfinancování větší investiční akce, jako je přístavba školy apod.
- Příspěvek zřizovatele se řídí školským zákonem a jeho prováděcími předpisy a zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V případě škol zřizovaných obcí hraje při financování škol roli také zákon o obcích.
- **RUD je každým rokem valorizován.** Pro srovnání, jak se navyšovala výše příspěvku za posledních 10 let, uvádíme následující tabulku: **RUD/rok v tis. na dítě/žáka MŠ a ZŠ**

Zdroj: MF ČR

Informace o výši prostředků, které obce získávají z RUD na základě počtu dětí a žáků MŠ/ZŠ (§ 4 zákona č. 243/2000 Sb.) - roky 2013-2015

2023 19 644 Kč	2022 17 665 Kč	2021 15 309 Kč	2020 13 626 Kč
2019 14 462 Kč	2018 13 706 Kč	2017 9 506 Kč	2016 8 806 Kč
2015 8 246 Kč	2014 8 020 Kč	2013 7 780 Kč	

➤ Zřizovatel se mimo to podílí také na stravování žáků věcnou režii (vybavení kuchyně, energie) a osobní režii (platy kuchařek). Může dofinancovat státní rozpočet a účelové akce formou provozního příspěvku (např. kulturní, vzdělávací). Může se též rozhodnout povolit výjimku z nejnižšího počtu dětí, žáků a tím také na sebe vzít finanční úhradu rozdílu výdajů za vzdělávací činnost a ostatní neinvestiční náklady.

➤ Doporučujeme, aby zřizovatel společně s ředitelem školy dlouhodobě finančně plánoval domlouval se na tom, jaké zvláštní potřeby školy bude potřeba financovat a z jakých se tak stane zdrojů.

➤ **Odpovědnost za hospodaření s nemovitým majetkem**

Odpovědnost za hospodaření s nemovitým majetkem (tj. budova školy, tělocvičny atd.) je nejčastěji vymezena zřizovací listinou školy. Existují dva legitimní způsoby vymezení odpovědnosti za nemovitý majetek. Ten je škole svěřen:

- **do správy** (povinnost odpisovat nemovitosti, provádět zhodnocování majetku rekonstrukcemi a novou výstavbou, provádět velkou údržbu, realizovat nadlimitní veřejné zakázky, a to vše mnohdy bez vlastních odborných kapacit),

- **do výpůjčky** (škola provádí pouze malou údržbu, nerealizuje nadlimitní výběrová řízení, odborné práce garantuje obec). Jednoduše by se dalo říci, že zřizovatel platí „provoz budovy“, tzn. energie, služby, vybavení nábytkem nebo opravy, a podle toho, jestli je budova ve výpůjčce, nebo ve správě, i další příspěvky s tím spojené.

➤ U malých, neúplných nebo malotřídních škol zvažte, jak co nejvíce podpořit ředitele školy v tom, aby se mohl soustředit na pedagogické vedení školy a nevěnoval většinu svého času provozním záležitostem. Způsob odpovědnosti za hospodaření s nemovitým majetkem je jednou z cest, jak ředitele „odbřemenit“ a dát mu prostor více se věnovat vzdělávání.

3. Další finanční zdroje

3.1 Příjem z úplaty

➤ Škola má další příjem z předškolního vzdělávání, školní družiny, školního klubu a školního závodního stravování. Úplatu za vzdělávání a školské služby upravuje školský zákon (§ 123).

➤ Podmínky úplaty za předškolní vzdělávání se řídí vyhláškou o předškolním vzdělávání (§ 6 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání).

➤ Pokyny pro výpočet úplaty za školní stravování uvádí vyhláška o školním stravování (§ 5 vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování).

➤ Výši úplaty za předškolní vzdělávání stanovuje ředitel mateřské školy (od 1. 1. 202 zřizovatel).

➤ Od úplaty je osvobozen zákonný zástupce dítěte, rodič nebo fyzická osoba uvedená ve

vyhlášce o předškolním vzdělávání (§ 6 odst. 6 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání). Úplata se tudíž nevztahuje na děti, které dosáhly pátého roku a nast upují povinné předškolní vzdělávání. To platí i v případě, kdy má dítě odklad.

➤ Uplatnit slevu za umístění dítěte ve školce, tzn. odečíst si z vypočtené daně náklady za „školkovné“, umožňuje zákon o daních z příjmů (§ 35ba odst. 1 písm. g) a § 35bb zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů). Chystaná změna daňových úlev již tuto možnost neobsahuje.

3.2 Vícezdrojové financování

➤ Jedná se o takové situace, které vyžadují procentuální finanční podíl školy nebo zřizovatele. Patří mezi ně nejrůznější dotace, granty (prostředky ESIF, státního rozpočtu), nadační příspěvky, dotace z krajů nebo výzvy samospráv (tedy dotační podpora zřizovatelů – měst a obcí).

3.3 Dary

➤ Škola podepisuje darovací smlouvu svým jménem, ale majetek získává pro svého zřizovatele (§ 27 odst. 2 písm. e) zákona č. 477/2008 Sb.). Škola tento majetek spravuje na základě práv uvedených ve zřizovací listině.

➤ Zřizovatel může podmínky přijetí darů upravit ve zřizovací listině. Může stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas. Jinými slovy, jestliže zřizovatel nestanoví jinak, škola může nabývat formou daru jakýkoliv majetek, pokud je pro výkon její činnosti potřebný.

➤ Vždy zvažujte, zda dar je opravdu darem. Aby například s darováním starého zařízení nevznikly další problémy a starosti, jako je špatná konektivita či nutnost revizí.

3.4 Doplnková činnost

➤ Doplnková činnost musí být schválena ve zřizovací listině, může se na ni vztahovat živnostenské oprávnění a nesmí narušovat hlavní činnost školy. Zisk musí využívat pro hlavní činnost a nesmí být ztrátová.

Příklad financování povinného kurzu plavání na 1. stupni

Plavání je z hlediska financování takovým malým dobrodružstvím, protože pravidla pro něj se v poslední době často měnila. Pro žáky 1. stupně je plavání povinné nejméně v rozsahu 40 hodin. Ze státního rozpočtu je placen pedagog žáků, který je doprovází. Z ONIV lektor plavání, pomůcky na plavání a doprava. Pronájem bazénu jde z prostředků zřizovatele. **Škola nesmí od rodičů žádat žádnou platbu.**

Tip pro zřizovatele malých škol: obvykle se výuka zařazuje po 20 hodinách ve dvou ročnících po sobě. Tím se ale na malotřídní škole komplikuje suplování výuky v pátém ročníku. Projevte se jako vstřícný zřizovatel a doplaťte plavání i pátému ročníku. Plavání se pak dá rozložit dobře po 10 hodinách v celkové výši 50 hodin. Využijte se objednaný autobus, usnadníte řediteli školy suplování v pátém ročníku a ještě se posílí vztahy, když jede vždy celá škola společně.

KaPeZetka_2023_online.pdf - Adobe Acrobat Reader (64-bit)

Soubor Úpravy Zobrazení Podpsat Okna Nápověda

Domovská stránka Nástroje KaPeZetka_2023_o... x

Přihlásit se

29 / 72 61%

Co všechno se ve škole financuje a odkud, ukazuje schematicky tato myšlenková mapa:
Zdroj: Jana Lindermanová, vedoucí odboru školské, kulturní a sportovní Magistrátu města Pardubice; MŠMT – Setkání se středním článkem, prezentace Financování škol, 22. 11. 2022

```

graph LR
    ZŘÍZOVATEL --- MŠMT
    ZŘÍZOVATEL --- MZDY
    ZŘÍZOVATEL --- PRACOVNÍ_ODVĚDY[PRACOVNÍ ODVĚDY]
    ZŘÍZOVATEL --- MATERIÁL_VYBAVENÍ[MATERIÁL/VYBAVENÍ]
    ZŘÍZOVATEL --- SLUŽBY
    ZŘÍZOVATEL --- ENERGIJE
    ZŘÍZOVATEL --- OPRAVY_ÚDRŽBA[OPRAVY A ÚDRŽBA]
    ZŘÍZOVATEL --- AKCE_ŠKOLY_MIMO_ŠVP[AKCE ŠKOLY MIMO ŠVP]
    ZŘÍZOVATEL --- VÝUKOVÉ_POMŮCKY[VÝUKOVÉ POMŮCKY]
    ZŘÍZOVATEL --- UČEBNÍ_POMŮCKY[UČEBNÍ POMŮCKY]
    ZŘÍZOVATEL --- ŠKOLNÍ_POTŘEBY[ŠKOLNÍ POTŘEBY]
    ZŘÍZOVATEL --- UČEBNICE
    ZŘÍZOVATEL --- DVPP
    ZŘÍZOVATEL --- VOŠD_ŠS[VOŠD-ŠS]
    ZŘÍZOVATEL --- VZDĚLÁVACÍ_AKCE_V_ŠVP[VZDĚLÁVACÍ AKCE V ŠVP]
    ZŘÍZOVATEL --- PLAVÁNÍ
    ZŘÍZOVATEL --- ŠKOLY_V_PŘÍRODĚ[ŠKOLY V PŘÍRODĚ]
    ZŘÍZOVATEL --- SPORTOVNÍ_KURZY[sportovní kurzy]
    ZŘÍZOVATEL --- PRIMÁRNÍ_PREVENCE[primární prevence]
    ZŘÍZOVATEL --- EXKURZE
    ZŘÍZOVATEL --- KULTURNÍ_AKCE[kulturní akce]
    ZŘÍZOVATEL --- DIDAKTICKÉ_POMŮCKY[didaktické pomůcky]
    ZŘÍZOVATEL --- HRY
    ZŘÍZOVATEL --- PRACOVNÍ_SAŠKY[pracovní sašky]
    ZŘÍZOVATEL --- PRACOVNÍ_MATERIÁL_DO_VÝUKY[pracovní materiál do výuky]
    ZŘÍZOVATEL --- VÝJEZDY
    ZŘÍZOVATEL --- KULTURNÍ_AKCE_2[kulturní akce]
    ZŘÍZOVATEL --- BESEDY_PRO_RODIČE[besedy pro rodiče]
    ZŘÍZOVATEL --- SPORTOVNÍ_AKCE[sportovní akce]
    ZŘÍZOVATEL --- TESTOVÁNÍ
    ZŘÍZOVATEL --- LICENCE
    ZŘÍZOVATEL --- ISKANCE
    ZŘÍZOVATEL --- PRONÁJMY_KOPÍREK[pronájem kopírek]
    ZŘÍZOVATEL --- GENEROVÁNÍ_ÚKAD[generování úkad]
    ZŘÍZOVATEL --- PRÁDELNÍ_NÁVIT[prádelní navit]
    ZŘÍZOVATEL --- EKONOMICKÉ_SLUŽBY[ekonomické služby]
    ZŘÍZOVATEL --- INTERNET
    ZŘÍZOVATEL --- TELEFONY
    ZŘÍZOVATEL --- SOUPA_A_PO[soupa a po]
    ZŘÍZOVATEL --- SPRÁVA_ICT[správa ICT]
    ZŘÍZOVATEL --- ZAPLÁNÍ_AKCÍ[zaplánování akcí]
    ZŘÍZOVATEL --- ODPAKY
    ZŘÍZOVATEL --- PRÁVNÍ_SLUŽBY[právní služby]
    ZŘÍZOVATEL --- DOTACE
    ZŘÍZOVATEL --- GDPR
    ZŘÍZOVATEL --- PRACOVNÍ_ODĚVY[pracovní oděvy]
    ZŘÍZOVATEL --- KNHY_CASOPISY[knihy, časopisy]
    ZŘÍZOVATEL --- NÁBYTEK[nábytek]
    ZŘÍZOVATEL --- KANCELÁŘSKÉ_POTŘEBY[kancelářské potřeby]
    ZŘÍZOVATEL --- HYGIENICKÉ_ÚKLIDOVÉ_PROSTŘEDKY[hygienické a úklidové prostředky]
    ZŘÍZOVATEL --- ICT_TECHNIKA[ICT technika]
  
```

5. Způsob financování škol | 29